

PE NOUĂSPREZECE MAI LA PATRU ȘI DOUĂZECI DUPĂ-AMIAZĂ

Pe nouăsprezece mai la patru și douăzeci după-amiază stăteam pe peluza din fața casei într-o pauză de lucru, fără să mă gândesc la ceva anume. Termometrul atârnat pe bolta construită între casă și atelier indica 27°C la umbră, dar la soare erau cel puțin 30°C. Îmi ardea capul, iar ochii aproape că mă dureau în orbite. Iarba care începuse deja să se usuce mă înțepa la tălpi și la glezne, iar muștele, albinele și alte insecte de diverse dimensiuni se așezau pe mine sau bâzâiau prin jur. Respiram încet, iar în răstimpuri îmi mișcam brațele ca să le alung. Din când în când se simțea și o briză ușoară, care lăsa urme în aerul dens și încrețea valul suav de blues electric ce ieșea pe fereastră. Sticleți și cinteze și gugustiuci cântau plini de grație prin copaci și prin tufișuri; întinderea de coline din jur era minunată ca de obicei, deși culorile erau puțin mai șterse din pricina secetei prelungite și a intensității luminii. Aș fi putut spune că, în ansamblu, senzațiile negative erau la egalitate cu cele pozitive, poate cu o ușoară superioritate a celor negative din cauza căldurii și plictiselii care se instalase în fundalul non-gândurilor mele.

Apoi am auzit zgomotul unui automobil care cobora pe drumul neasfaltat și am sărit în picioare. Câinele Oscar a început să latre: explozii de sunet acut, percutant. Astrid, prietena mea, a apărut la una dintre ferestrele deschise întrebând:

– Cine e?

– Habar n-am! i-am răspuns în timp ce mă poticneam în iarbă, încercând să-mi pun saboții din pâslă cu talpă de plută găuriți în zona degetului mare de la atâta purtat.

M-am îndreptat spre locul unde străduța abruptă coboară până la nivelul casei, simțind reacțiile contradictorii ale unuia care trăiește neimplicat în intersectarea continuă de persoane și activități a societății urbane: iritare, alertă, curiozitate, instinct de apărare a teritoriului. Oscar lătra mai zbuciumat, atât cât îi permitea lanțul întins la maximum. O mașinuță albă s-a ivit dintre vișini și măceși și feniculul sălbatic și iarba înaltă, oprindu-se la câțiva metri de mine. M-am blocat și eu, cu toți mușchii corpului și ai feței încordați, brusc conștient de starea jalnică a tricoului meu militar verde și a pantalonilor mei de pânză neagră, cu capul plin de gesturi și propoziții pregătite pentru a nega și a respinge.

S-a deschis portiera și din mașină a ieșit un tip înalt și slab, cu față prelungă, purtând o pălărie de cowboy din paie.

– Salut, mi-a spus.

– Salutare, am răspuns, fără să las să-mi înflorească pe buze nici cea mai neînsemnată nuanță de slăbiciune a unui zâmbet.

– Știi cumva unde este centrul ecvestru Valle della Luña? a întrebat el, ridicând tonul pentru a acoperi lătratul lui Oscar.

– Nu! i-am spus, țipând și eu. Am clătinat din cap, cu mâinile îndesate în buzunarele pantalonilor. N-am auzit de el!

Bărbatul a rupt un fir de fenicul sălbatic, mușcând apoi din el. A aruncat o privire în jur, cuprinzând totul cu o mișcare panoramică: valurile dealurilor învecinate, în care alternau galbenul lanurilor deja cosite și verdele pădurilor. Respira din greu, de parcă ar fi ajuns acolo pe jos, nu cu mașina. Cămașa și pantalonii din bumbac albastru îi erau largi, avea o bandană legată la gât, o curea din piele ponosită strânsă în talie, cizme de cowboy, la fel de uzate.

– Oricum asta e o stradă privată, am adăugat, sunt și indicatoare.

Nu mi-a răspuns; se uita la câinele Oscar, care lătra la el de la vreo zece metri distanță, cu blana zburlită pe spinare.

– De ce îl țineți legat? m-a întrebat.

– Fiindcă altfel pleacă la plimbare și mi-l otrăvesc, i-am zis, deranjat de faptul că tot continua cu întrebările.

– Cine? s-a interesat bărbatul, îndreptându-se spre Oscar.

– Vânătorii, cultivatorii de trufe, i-am răspuns, întrebându-mă dacă aparținea și el vreuneia din cele două categorii. El-am urmat, creându-mi câteva configurații mentale ale unor gesturi prin care să-l opresc și să-l împing înapoi spre mașina lui. Am ridicat vocea: S-a întâmplat deja, acum doi ani. Am reușit să-l salvăm ca prin minune. Până atunci îl lăsam liber cât voia, bântuia kilometri întregi în fiecare zi.

– Ticăloșii, a zis, cu jumătate de gură, fără să-mi dau seama dacă ni se adresa nouă sau vânătorilor și cultivatorilor de trufe.

A ajuns la un metru de Oscar, care lătra din ce în ce mai furios, arătându-și dinții albi și încruntându-se, trăgând atât de tare de lanț încât reușise să se ridice pe etichete din spate.

– Aveți grijă! i-am strigat, imaginându-mi-l deja cu o mână sau un braț sau un picior găurite și sfâșiate pe neașteptate de o mușcătură adâncă, salturi înapoi tardive, urlete de durere, sânge, gesturi de prim ajutor, feșe, dezinfectant, vaiete, scuze forțate, roluri care se complică, explicații care sunt întoarse pe toate părțile.

Și când colo, bărbatul s-a ghemuit cu cea mai mare naturaleză din lume până la nivelul ochilor lui Oscar și i-a spus ceva, încet. Iar Oscar s-a oprit brusc din lătrat. Într-o clipă părea că vrea să-l facă bucăți, în cealaltă era rostogolit pe spate, dând din coadă de mama focului, cu gura schișând un adevărat zâmbet de câine fericit. Bărbatul îl scărpina pe piept, pe gât, în spatele urechilor, la subsuori, zicând:

– Hei, hei, hei. Îți place mult aici, și-aici, și-aici, aaah...
Sigur, sigur...

Eram uluit și în aceeași măsură jignit de ideea că un necunoscut ar putea să-l cucerească atât de ușor pe paznicul casei noastre, o încrucișare între Beauceron și ciobănesc german de aproape patruzeci de kilograme, înaintea căruia niciun poștaş nu era dispus să coboare din mașină dacă nu eram noi de față.

– Acum patru ani au otrăvit-o pe maică-sa. Am găsit-o moartă jos, în grădina de zarzavaturi, i-am spus.

– Ticăloșii, a zis din nou bărbatul, fără să se oprească din scărpinatul lui Oscar, dar și-a ridicat apoi privirea spre mine și am zărit în ochii cenușii o nuanță de tristețe sau de regret atât de ciudată și de intensă, încât am înghițit în sec.

Nu știam prea bine cum să-l fac să plece; m-am îndreptat spre mașinuța lui albă, calculând manevra pe care ar fi trebuit s-o facă pentru a se întoarce și a urca din nou pe strada abruptă. Se vedeau o adâncitură pe portiera de pe partea șoferului, zgârieturi pe lateral, iar de la roți lipseau capacele.

Astrid s-a ivit sub bolta care unește atelierul de casă, cu ochii azurii mijiți în lumina puternică, părul scurt de culoarea spicelor pieptănat în sus într-o parte, cu tricoul în dungi multicolore, picioarele lungi în colanți negri și sandale roșii. S-a uitat la bărbatul ghemuit să-l scarpine pe Oscar, apoi la mine cu o expresie interogativă.

– E totul în regulă?

Bărbatul s-a ridicat, înalt și slab cum era. Și-a scos pălăria și i-a spus:

– Salut.

– Bună, i-a răspuns Astrid, cu capul înclinat, nesigură.

Apoi s-a apropiat de ea și a făcut o jumătate de plecăciune, fluidă, dar în același timp și ușor rigidă, așa cum erau toate mișcărilor sale. I-a strâns mâna, zicând:

– Durante.

– Poftim? a întrebat Astrid, dar el continua să o țină de mână.

Era cald, iar lumina ne împresura.

– Durante, a repetat el.

– Ah, Astrid, a răspuns ea.

Bărbatul care se numea sau își spunea Durante s-a întors spre mine; ne-am privit din nou, simțind impulsul în picioare, dar fără să ne mișcăm. Doar am ridicat o mână, zicând:

– Pietro.

Un avion de vânătoare a trecut la joasă altitudine pe deasupra capetelor noastre, urmat imediat de un altul, într-un romb dublu de agresivitate mecanică care făcea să vibreze și să răsună întreaga vale. Le-am urmărit cu privirea cum se îndepărtau în viteză pe cer spre est, Astrid cu mâinile pe urechi, eu cu mâna streșină la ochi. Durante a făcut un gest în urma lor, ca și cum ar fi tras cu o catapultă.

De îndată ce s-a atenuat zgomotul, i-am spus lui Astrid:

– S-a răătăcit.

– Nu m-am răătăcit, a intervenit Durante, doar am puțin probleme cu orientarea.

– Nu e niciun centru ecvestru Valle della Luna prin părțile astea, am insistat, enervat de faptul că nu voia să recunoască. Locuim aici de șase ani, l-am cunoaște.

– *Val di Lana*, a spus repede Astrid, fără să-și facă nici cea mai mică problemă că mi-ar submina poziția. Pensiunea familiei Morlacchi.

– Dar nu e un centru ecvestru, am zis, pentru a recupera din credibilitate. Iar numele e puțin diferit, recunoaște.

Astrid nici măcar nu mă asculta, concentrându-se asupra lui Durante.

– Este acolo, în spate, între valea asta și cea de lângă ea. Se numește Val di Lana pentru că pe vremuri acolo se aflau mulți păstori cu turme de oi, l-a lămurit ea.

Durante a încuviințat din cap, cu o expresie ușor dezamăgită, zicând:

– Era mai frumos Valle della Luna.

– Dar mai ales nu este un centru ecvestru, am subliniat, conștient că folosesc un ton răutăcios.

– Dar acolo au grajduri, m-a contrazis Astrid.

– Niște boxe din lemn în paragină. Mai că stau să cadă. Nu le folosește nimeni de cine știe când.

Durante nu părea interesat în mod special de acest aspect al chestiunii: își plimba ochii cenușii de la Astrid la mine, cu o formă rezervată de curiozitate.

Astrid a arătat spre creasta care străjuia în semicerc valea noastră, zicând:

– Oricum, e acolo. Trebuie să te întorci sus la șoseaua care trece pe lângă proprietatea noastră, de acolo o iei la stânga, continui vreo trei kilometri și virezi la dreapta. Apoi mai mergi încă puțin, până în capătul drumului. O să vezi indicatorul lângă un stejar înalt.

Durante încuviința din cap, însă cu mare detașare, de parcă problema ne-ar fi privit mai mult pe noi decât pe el. Părul său negru cu câteva fire albe forma o masă compactă deasupra nasului îngust și arcuit, a pomeților ascuțiți, a bărbiei delicate. Stătea în picioare între noi fără grabă sau jenă, cu pălăria de paie în mână și cu aerul unuia care poate să piardă vremea la nesfârșit.

– Bine, noi trebuie să ne întoarcem înăuntru la lucru. Ați înțeles cum trebuie să ajungeți, nu? l-am întrebat.

– Ce lucrați? a întrebat la rândul lui, adresându-se mai degrabă lui Astrid decât mie.

– Facem țesături la război, l-a lămurit ea, plină de o vibrație comunicativă.

– Faceți *stofe*? a întrebat el cu interes.

– Da, din lână, bumbac, mătase. Cu războaie de țesut manuale și vopsele vegetale, a răspuns Astrid zâmbind și imitând cu brațele mișcările războiului.

– Uau! a exclamat Durante. Aici înăuntru? a arătat spre peretele portocaliu.

– Da, vrei să vezi?

– Sigur, a acceptat Durante fără cea mai mică ezitare.

Și-a pus pălăria pe cap și a pornit-o spre ușă.

Astrid i-a făcut loc înaintea sa o pot opri. Am intrat toți trei în spațiul deschis al fostului hambar care era atelierul nostru. Bluesul electric plutea în jurul războaielor de țesut, între pereții aflați la mare distanță unii de ceilalți, sub arhitrava din lemn vechi de gorun salvat prin restaurare.

– Ce *minunăție*! a remarcat Durante.

Arăta spre mosoarele de fire colorate de pe rafturi, tonurile de galben și roșu și gri și verde și albastru care vibrau în lumina intensă.

– Frumoase, nu? i-a spus Astrid, care zâmbea plină de bucurie.

Durante a arătat cu degetul spre casetofon spunându-mi:

– *Albert King*.

– Da, am recunoscut fără tragere de inimă.

– Mare, a continuat.

Am înclinat din cap, dar cu aceeași senzație de invadare a spațiului meu privat; m-am dus să dau muzica mai încet.

El a trecut prin fața unui castron din lemn de măsline în care țineam niște mere, a luat unul fără să întrebe nimic, l-a frecat de cămașă și a mușcat hotărât din el, cu poftă.

Aș fi vrut să-i spun ceva, măcar și doar sub formă de glumă, dar eram prea uimit de gest; m-am uitat la Astrid, sperând să aibă ea o reacție mai eficientă.

În schimb, ea s-a prefăcut că nu s-a întâmplat nimic, de parcă i se părea absolut normal să primească în casă necunoscuți care să se servească oricând cu tot ce le poștește inima, cu cea mai mare dezinvoltură. I-a arătat războaiele de țesut, firele de pe mosoare, sulurile de lână, mătase și bumbac de pe rafturi, țesăturile fine întinse în camera de alături. Mergeam în urma lor, deranjat la culme de ideea că această vizită nu numai că se prelungea fără nicio dificultate, dar fusese chiar încurajată. Mă uitam la cizmele lui Durante, la cât de pline de praf

erau. Nu îmi venea să cred că Astrid nu-i ceruse măcar să se descalțe, așa cum făceam cu oricine intra acolo, chiar și cu clienții la care țineam cel mai mult.

Durante a cerut unele explicații tehnice, fără să se oprească din molfăit mărul nostru. Se sprijinea de talpa unui război, își trecea o mână peste spată și peste stâlpi, se apleca să se uite la coardele pedalelor.

– Ce frumos, ce *buni* sunteți! Mereu am avut o mare admirație pentru toate meșteșugurile artisanale. De fiecare dată descoperi o lume întreagă. Te poți *rătăci* în ea.

– Mulțumim, i-a zis Astrid, cu un zâmbet larg care îmi transforma enervarea în exasperare. Nu vrei să bei ceva? Un ceai cu gheață, o cafea?

Am făcut un gest în apărarea vieții noastre personale, deși cu întârziere: m-am postat cu picioarele desfăcute și mâinile în buzunare în locul de trecere dintre atelier și casă, pentru a crea o barieră sugestivă.

Durante probabil că a înțeles mesajul pentru că a clătinat din cap în timp ce termina de mâncat mărul nostru.

– Nu, mă duc, altfel ajung prea târziu.

Și-a vârât cotorul în buzunarul cămășii și apoi și-a șters mâna pe pantaloni.

– Da, și noi ne întoarcem la lucru, am aruncat eu.

Ne-am întors afară toți trei, sub soarele care părea și mai puternic decât înainte. Durante a făcut un gest spre cer, zicând:

– Douăzeci *mai*? Chiar și cei care nu vor să creadă în încălzirea globală or simți că le arde capul, nu?

– *Nouăsprezece*, i-am zis eu.

– Cum? m-a privit cu un aer interogativ.

– Suntem în *nouăsprezece* mai, nu douăzeci.

Astrid mi-a aruncat o privire enervată, care parcă voia să-mi spună că pedanteria mea era total inutilă.

– Ah, da? s-a mirat el zâmbind. Asta nu schimbă prea multe, mai ales când vorbim de destinul unei planete.

– Sigur, am admis; încercam să-l împing spre mașina lui folosindu-mă de limbajul trupului.

Astrid a privit spre cer spunând:

– Te îngrozești când te gândești.

– Dar e mai bine să te gândești decât să nu te gândești, nu? a continuat Durante. Dat fiind că știm încotro ne îndreptăm, spre deosebire de locuitorii de pe Insula Paștelui.

– Cum? nu m-am putut abține.

– Au tăiat și-au tăiat și-au tăiat copacii, nu? Până când insula lor a devenit un deșert și au murit toți.

– Da, e o poveste înspăimântătoare! a sărit Astrid. Iar noi procedăm la fel cu Pământul de parcă n-am fi conștienți de consecințe.

Dar nu aveam niciun chef să mă afund într-un subiect atât de vast, acum că el pleca în sfârșit. Am arătat înspre străduța noastră abruptă, spunând:

– Așadar, sus pe-aici, apoi la stânga de-a lungul străzii de pe lângă proprietatea noastră, apoi...

– Am înțeles, am înțeles, m-a asigurat Durante, zâmbind din nou.

A îmbrățișat-o pe Astrid și a pupat-o pe obraji de parcă ar fi fost prieteni buni, mi-a strâns mâna și s-a întors cu pași lungi spre mașinuța lui albă. S-a uitat din nou în jur, lăsând să mai treacă alte câteva clipe înainte să deschidă portiera. A întors lângă dubița noastră și apoi ne-a salutat cu mâna pe geamul deschis în timp ce urca pe drumul abrupt; mașinuța albă a dispărut în spatele pantei.

Eu și Astrid am rămas nemișcați în fața casei, fără să ne privim până când dăra acustică lăsată în urmă de motorul automobilului nu s-a risipit în aer.

– De ce te-ai comportat așa? mi-a reproșat Astrid.

– *Eu*? Dar ce-am făcut?

– Ai fost complet ostil, încă de la început.